

ANSØGNING.

Bilag A

VEDR. ET PROJEKT TIL BELYSNING AF UNGE MED SÆRLIGE BEHOV OG DERES FORSØRGELSE, NÅR DE FREKVENTERER UNGDOMSUDDANNELSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV.

Baggrund:

På et møde med undervisningsminister Bertel Haarder d. 10. sept. 2009, opfordrede ministeren Ligeværd til at indsende en ansøgning til et udredningsprojekt, der kan medvirke til klargøre ulemper ved det nuværende forsørgelsesgrundlag, når en ung fra målgruppen deltager i et ungdomsuddannelsesforløb under LOV 564 af 06.06.07. Ligeledes skal projektet klargøre fordele ved et forsørgelsesgrundlag, der kan ligestilles med det andre unge i mere ligestillede ungdomsuddannelser får. På mødet var det fremme, at projektet med fordel vil kunne finansieres via satspuljen, da målgruppen er nogle af de svagest stillede i samfundet, og at initiativet kan medvirke til at bedre "ungeindsatsen", og samtidig bedre målet med at nå, at 95 % af de unge får en ungdomsuddannelse.

De første år med ungdomsuddannelsen har vist, at kommunerne generelt ikke var klar til den nye opgave med at sikre målgruppen det forsørgelsesgrundlag, der er nødvendigt, for at den enkelte unge vil have en reel mulighed for at gennemføre uddannelsen. Dette i relation til at de unge og deres familier eller værger oplever stor usikkerhed ved, at den retssikkerhed, de har opnået i forbindelse med den individuelle uddannelse, ikke følges op af et gennemskueligt, genkendeligt og retssikret forsørgelsesgrundlag.

Vi oplever, at problemerne i høj grad skyldes, at flere primære kommunale sektorer skal samarbejde om visitation, gennemførelse, tildeling af ressourcer til den enkelte unge og dennes plan, samt at hver sektor mener, at det er deres afgørelse, der er gældende. Vanskelighederne skyldes primært, at den lovgivning, det er muligt at bevilge forsørgelse efter, ikke i sit udgangspunkt er tænkt anvendt til forsørgelse under uddannelse, som eksempler kan nævnes børnebestemmelserne i serviceloven og kontanthjælp efter Las og Lab lovene. Lovgivninger, som det i dag er nødvendigt at anvende for at kunne sikre de unge et forsørgelsesgrundlag.

Vi er derudover af den opfattelse, at en forenkling og en større gennemskuelighed for visitation og tildeling af ressourcer, vil være en stor fordel for de unge og deres forældre - så ved de hvad de går ind til! Vi finder samtidigt, at en forenkling også vil medføre store administrative og ressourcemæssige besparelser for kommuner og stat.

Det er særdeles vigtigt, at målgruppen har status som uddannelsessøgende og ikke i denne forbindelse betragtes som sociale klienter. Et sådant fokuspunkt vil også harmonere godt med artiklerne i FN's handicapkonvention herunder artikel 24 om uddannelse. Danmark har netop underskrevet denne konvention!

KL har ved flere lejligheder påpeget et stort ønske om en forenkling af forsørgelsesgrundlaget for de unge på ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, og har givet tilsagn om at bistå med relevante oplysninger ved et udredningsprojekt som ansøgt.

Projektet vil tage udgangspunkt i de betragtninger, vi har beskrevet i bilag 1. "Notat vedr. forsørgelse."

Formål:

At sikre, at de unge, der tilhører målgruppen og har ret til et tilbud om en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, får et retssikret og ligeværdigt forsørgelsesgrundlag i forbindelse med det valgte individuelle uddannelsesforløb, samtidig med at mulighederne for at bevilge betaling af supplerende ydelser under uddannelsen bevares, som f.eks. specialundervisningsressourcer og personlig udvikling efter serviceloven.

Det forudsættes, at de unge, der er tilkendt pension beholder denne ydelse.

Målgruppe:

Unge med særlige behov er en ret uhomogen ungdomsgruppe, der ikke har eller har haft mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse i det etablerede uddannelsessystem. Målgruppen er den gruppe af unge, som Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov henvender sig til.

Fælles for alle er, at de ikke har kunnet profitere af det traditionelle uddannelsessystem. Det drejer sig bl.a. om bogligt svage, socialt utilpassede unge, fysisk- og psykisk udviklingshæmmede, unge med ADHD, samt unge af anden etnisk herkomst end dansk med tilsvarende problemer.

De unge, der skal deltage i det ansøgte projektet, er unge, som vi har kendskab til i Projekt HUG, Helhedstækning i uddannelsesgarantien. Vi forventer at have en referencegruppe på ca. 100 unge med i udredningsprojektet.

Projektbeskrivelse:

Ved en kvalitativ og kvantitativ undersøgelse at dokumentere, hvordan målgruppens unge opnår et ligeværdigt og retssikret forsørgelsesgrundlag under uddannelsen. Undersøgelsen skal ligeledes bidrage til, at de kommunale grundsætninger om ligebehandling af borgerne kan føres ud i livet. [Når man f.eks. har fået bevilget pension og fleksjob, kan man tage bevillingen med, og flytte hvor hen man ønsker. Den form for retsgarantier findes ikke for denne målgruppe bl.a. pga. bestemmelserne om folkeregisteradresse i Lov 564.]

Mulighederne i de arbejdsmarkeds- og sociale lovgivningskomplekser, der pt. skal samarbejdes med i relation til lov. 564 af 06.06.07. og koblingen til de unges forsørgelse, vil indgå i udredningen. Samtidig undersøges lovgivningsmæssige samspilsvanskeligheder med forslag til løsninger, herunder muligheder for at sikre et ensartet visitationsforløb.

Undersøgelserne foretages af eksterne, videnskabsrelaterede konsulenter, der dels foretager interviews af unge, forældre, vejledere og medarbejdere, der deltager i visitationsprocessen i relation til den enkelte unges individuelle uddannelse, og dels foretager en kvantitativ undersøgelse i forhold til økonomiske vilkår.

Undersøgelsen vil være forankret i Foreningsfællesskabet LigeVærd og HUG- projektet.

Hvordan vil vi gennemføre Udredningsprojektet:

Fase 1: Generel projektforbereelse og planlægning Primo 2010.

Der udarbejdes en ramme for udredningsarbejdet, der indeholder de oplysninger, der er brug for i relation til, at de eksterne konsulenter kan udarbejde detaljerede manualer for udredningsarbejdet. Udredningsarbejdet skal bl.a. belyse problemstillinger i forhold til de unges nuværende tildeling af forsørgelse ud fra spec. arbejdsmarkedslovgivningerne LAB og LAS, og de affødte barrierer det medfører, set i relation til en forsørgelse, der bygger på en skoleydelse eller uddannelsesydelse.

Struktur for styring og administration af projektet tilrettelægges med forankring i Foreningsfællesskabet Ligeværds sekretariat.

De eksterne konsulenter udvælges ud fra indsendte tilbud, der indeholder udarbejdelse af manualer for det konkrete udredningsarbejde og ressourceforbrug. Vi vil indbyde Ålborg og Århus universiteter, CABI, CBS m.fl. til at give tilbud.

Fase 2: Præsentation af projektet for deltagergrupper.

Ved et informationsmøde etableres der kontakt til de ni lokalområder, der deltager i HUG-projektet. Her fremlægges formål med udredningsarbejdet, manualen præsenteres og hvert lokalområde udpeger en person, der får til opgave at være ansvarlig for kontakten og koordinationen mellem de eksterne konsulenter og de unge og deres familier / værger.

Fase 3: Første møde med de unge og første undersøgelsesrunde.

Konsulenterne besøger lokalområderne og der formidles kontakt til de unge, der har indvilliget i at deltage i udredningsprojektet. Ved en første kontakt foretages et kvalitativt interview, der skal belyse den enkeltes kontekst, nuværende situation, uddannelsesplan mm. spec. i relation til forsørgelse og bolig.

Fase 4: Præsentation af de første resultater bl.a. med deltagelse af Følgegruppen.

Nedsættelse af en følgegruppe med deltagere fra KL, UVM, UU lederforsamlingen og Foreningsfællesskabet Ligeværd. Gruppen afholder to møder i projektføreløbet og dets kommissorium vil være at give kommentarer til resultaterne og fremkomme med nye ideer til de fortsatte undersøgelser.

De første indsamlede resultater præsenteres ved et fællesmøde mellem deltagere, styregruppen og repræsentanter fra kommuner og UVM.

Fase 5: Anden undersøgelsesrunde.

Der foretages en kvantitativ undersøgelse i forhold til de unges forsørgelse, bolig og økonomiske muligheder ved deltagelse i ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Lokale forhold vil også blive belyst. Disse undersøgelser afsluttes med efterfølgende kvalitative interviews til dybdegående belysninger af spørgsmål, der relaterer sig til resultater af de kvantitative undersøgelser.

Fase 6 Opfølgning, evaluering og formidling.

Resultaterne sammenskrives, uddybes og afleveres i rapportform til berørte ministerier og organisationer ved en minikonference i København. Udviklingen vil løbende kunne følges WWW.Ligevaerd/ projekter/HUG

Tidsplan:

Fase 1.	Primo 2010
Fase 2.	Feb. / marts 2010
Fase 3.	Marts / april 2010
Fase 4.	Ultimo maj 2010
Fase 5.	August /september 2010
Fase 6.	December 2010 (/ primo 2011)

Deltagere:

Unge fra målgruppen (Ca. 100) med tilknytning til HUG

9 lokalområder repræsenterende kommuner (UU) og uddannelsessteder tilknyttet HUG.

Følgegruppe med repræsentation fra KL, UVM, UU ledersammenslutningen og Foreningsfællesskabet Ligeværld.

Projektledelse bestående af sekretariatsleder og Leder af HUG-projektet.

Administration bestående af sekretær og leder af økonomiafdelingen.

Ansøgt Økonomi til projektet:

Hvem / hvad	detailopgaver	Opsplittet øko.	Total udgift i KR.
2 eksterne Konsulenter	Kvalitative og kvantitative undersøgelser samt medvirke ved div. Møder / konferencer og udarbejdelse af Rapporter	2 x honorarer incl. transport og rapportudarbejdelse etc.	1.200.000
Udgivelse af Rapport	Trykning		25.000
Projektledelse	Koordinering af projektet, indkaldelse og gennemførelse af møder og konferencer samt ansvar for projektets gennemførelse.	260t. á 500 Kr.	130.000
Administration	Arbejdsplads, IT, telefon, sekretariats og økonomifunktioner mm.	60.000 Kr. 100.000 Kr.	160.000
Møder og konferencer	4 møder 1 konference	á 10.000 á 50.000	90.000
Frikøb af medarbejdere Lokale medarbejdere Tilknyttet HUG	9 personer, der skal bistå de unge og koordinere samarbejdet mellem de unge og de eksterne konsulenter.	I 60 t. á 350 Kr.	189.000
Følgegruppen	2 møder	á 15.000	30.000
Transport	Div. transport til medarbejdere, projektledelse m.fl.		50.000
Revision			20.000
div.			15.500
Projektbudget i alt			1.909.500

Bilag 1.

NOTAT

Vedr. målgruppen "unge med særlige behov" og deres forsørgelse, når de er elever i et individuelt tilrettelagt ungdomsuddannelsesforløb efter lov 564. Af 06.06.07.

Med dette notat ønsker vi at sætte fokus på reelle muligheder for "unge med særlige behov" og denne målgruppes ligeværdige muligheder for at opnå et forsørgelsesgrundlag, der er relaterede andre ungdomsgrupper og ikke mindst de unge, der har handicaps i forhold til at gennemføre et individuelt uddannelsesforløb.

Målgruppe: "Unge med særlige behov"

Er en ret uhomogen ungdomsgruppe, der ikke har eller har haft mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse i det etablerede uddannelsessystem. Målgruppen er den gruppe af unge, som Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov henvender sig til.

Fælles for alle er, at de ikke har kunnet profitere af det traditionelle uddannelsessystem. Det drejer sig bl.a. om bogligt svage, socialt utilpassede unge, fysisk- og psykisk udviklingshæmmede, unge med ADHD, samt unge af anden etnisk herkomst end dansk med tilsvarende problemer.

Det er således Foreningsfællesskabet Ligeværds opfattelse, at alle unge, der ikke er i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse med den nødvendige støtte, er omfattet af loven. Det er således Ligeværds opgave at bakke de unge op i at få opfyldt det retskrav, de har på at få en ungdomsuddannelse af mindst 3 års varighed.

Vore undersøgelser finder, at målgruppen Potentielt udgør ca. 7000 personer.

Generelt om Unge med særlige behov og Lov 564. Af 06.06.07.

Vore erfaringer ved mange års arbejde med målgruppen er, at den sociale og pædagogiske kontekst er altafgørende for at kunne modtage den optimale læring. Disse unge "lukker af" i læringsituationen og vil ikke kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, hvis ikke der tænkes helhedsorienteret i det tilbud, den enkelte unge modtager.

Ligeværd arbejder med helhedsorienteret indsats ud fra en forståelse af begrebet hvor uddannelse, arbejde, bo-træning, fritid og udvikling af sociale og personlige kompetencer sammentænkes i en relevant udviklingsplan for den enkelte unge. Konsekvensen for ikke at gennemføre et relevant uddannelses tilbud, viser sig gang på gang at være, at disse unge ender på permanent passiv forsørgelse, hvis der ikke tages hensyn til deres særlige behov.

Betragtninger over ressourcer til de unges forsørgelse og dele af de individuelle uddannelsesaktiviteter:

HUG-projektet og dermed også Foreningsfællesskabet Ligeværd har tidligere gjort opmærksom på, at der i forbindelse med gennemførelsen af uddannelser for målgruppen opstår store problemer i relation til de unges forsørgelse og i relation til at gennemføre nogle af de uddannelsesmoduler, der skal sikre, at de unge også har reelle muligheder for at blive integrerede og fastholdt på arbejdsmarkedet. I den forbindelse har vi tidligere fremført:

- at der bør udvikles en reel og LIGEVÆRDIG model for finansiering af individuelle uddannelser efter LOV 564 inkl. de unges forsørgelse
- at moduler fra alle statslige finansierede ungdomsuddannelser bør være til rådighed og i denne sammenhæng blive fritaget for kommunal betaling via "betalingscirkulæret"!
- Tidligere Forslag:
Forsørgelsesgrundlag for den enkelte bør være SU-finansieret med handicaptillæg som første prioritet – det vil gøre hele visitationsprocessen smidigere og sikre en Ligeværdig tilgang til forsørgelse under ungdomsuddannelse. Uddannelsesmoduler vil herefter være taxameterfinansierede.

Målgruppen vil derudover også have ret til dækning af de handicapbetingede hjælpemidler, der er nødvendige for gennemførelse af den individuelle uddannelse (Serviceloven).

Det er Ligeværds vurdering at mulighederne for at få gennemført vort ønske om SU til unge på ungdomsuddannelse for unge med særlige behov på politisk niveau, ikke er realistisk pt., og at der er en bredere politisk og administrativ forståelse for at finde en løsning, der relaterer til Skoleydelsen (uddannelsesydelser) for elever på EGU og produktionsskoler. Det er vigtigt at påpege, at flere af de unge kan have behov for mere støtte til specielle hjælpemidler, bolig, personlig støtte mm. Disse ydelser vil prim. skulle ydes efter Servicelovens bestemmelser og i forhold til den enkeltes behov. I visse situationer dog efter LAB-loven.

Ligeværd finder det altafgørende for en god og ligeværdig løsning på forsørgelsesproblematikken for målgruppen, at udgangspunktet og fokus er, at disse unge er UDDANNELSESSØGENDE og dermed også bør have et forsørgelsesgrundlag, der kan ligestilles med andre unge uddannelsessøgende.

Hvilket basisbehov har unge med særlige behov, når de frekventerer en "ungdomsuddannelse for unge særlige behov":

I HUG-projektet har vi undersøgt, hvilke minimumsydelser en ung med særlige behov vil have brug for. Nedenstående beløb er gennemsnitlige beløb baseret på 6 forskellige forespørgsler bl.a. har vi spurgt unge, der bor i bofællesskab, unge på institutioner, unge specialpædagogiske opholdssteder og unge på Ligeværds uddannelsessteder: (beløb pr. md.)

- Kost	=	2.000 kr.
- Merudgifter – tøj, hygiejne, etc.	=	2.000 Kr.
- Lomme penge over / under 18 år	=	1.500 / 2.500 Kr.
- Værelse / bolig	=	1.500 / 3.500 kr.
- soc. pædagogisk, Støtte ca.	=	7.000 kr.

Kendte ydelser for andre unge, der er uddannelsessøgende:

- Unge på SU (+ evt. ekstra indtjening v. arbejde)	=	5.177 kr.
- Unge på SU inkl. Handicaptillæg	=	12.539 kr.
- Revalideringsydelse under 25 år	=	7.616 kr.
- Forrevalidering / kontanthjælp	=	6.124 kr.

- Ledighedsydelse	=	15.706 kr.
- Førtidspension	=	15.704 Kr.
- Skoleydelse EGU / Produktionsskoler over 18år	=	6.200 kr.
- Skoleydelse under 18 år	=	2.500 Kr.
- Uddannelsesydelse (VEU) over 18 år	=	15.608 Kr.

Forslag:

Målgruppen og dennes generelle muligheder taget i betragtning foreslås flg. minimumstakster:

Unge under 18 år Skoleydelse	=	2.500 kr.
En basis skoleydelse (der reguleres hvert år)	=	6.200 kr.

Her ud over vil der være tale om individuelt betingede sociale og handicapbetingede ydelser f.eks. i form af hjælpemidler. Støtte til bolig kan med fordel gives efter servicelovens § 85 eller § 107.

Ovennævnte forslag er udelukkende udarbejdet i relation til de unges forsørgelse og almene leveomkostninger.

Udgifter til uddannelsesmoduler, vejledning, praktik, transport, studierejser mm. er ikke indeholdt i forslaget, men det kunne være betimeligt, om der kunne udvikles nogle takstrammer for økonomien i disse områder, således at ressourcerne til gennemførelsen af de individuelle uddannelsesplaner kan tilskrives efter disse rammebeløb bl.a. med relationer til indhold og tid. Dette vil forenkle den bureaukratiske proces betydeligt, og de frigjorte administrative ressourcer vil med stor fordel kunne bruges i støtten til den enkelte unge.

De unge i målgruppen, der er visiteret til pension eller som pga. handicap vil være berettiget til pension, er ikke medtænkt i ovenstående forslag.

Det er vigtigt at have for øje, at ungdomsuddannelsen ikke kan stå alene, da den ikke i sig selv afklarer den unges fremtidige forsørgelsesgrundlag eller den unges muligheder på arbejdsmarkedet. Det er derfor også Ligeværds opfattelse, at kommunerne skal fastholdes på deres forpligtelse til at udvikle de unges evner således, som det klart fremgår af udmeldinger fra både Folketinget og Regeringen med "fokus på Ungeindsatsen" [Unge under 30 år på offentlig forsørgelse er en udsat gruppe, når ledigheden stiger. Det gælder især unge uden uddannelse, som har større risiko for at ryge ud i langvarig ledighed og dermed få et voksenliv på kanten af arbejdsmarkedet] og KL. med deres udsendte fokusoplæg i marts 2009 "Børn og unge med særlige behov – et kommunalpolitisk ansvar". Det er derfor centralt, at bestemmelserne i LAS og LAB om arbejdsevne udvikling og afklaring sammentænkes med STU loven.

PG. / aug. 09